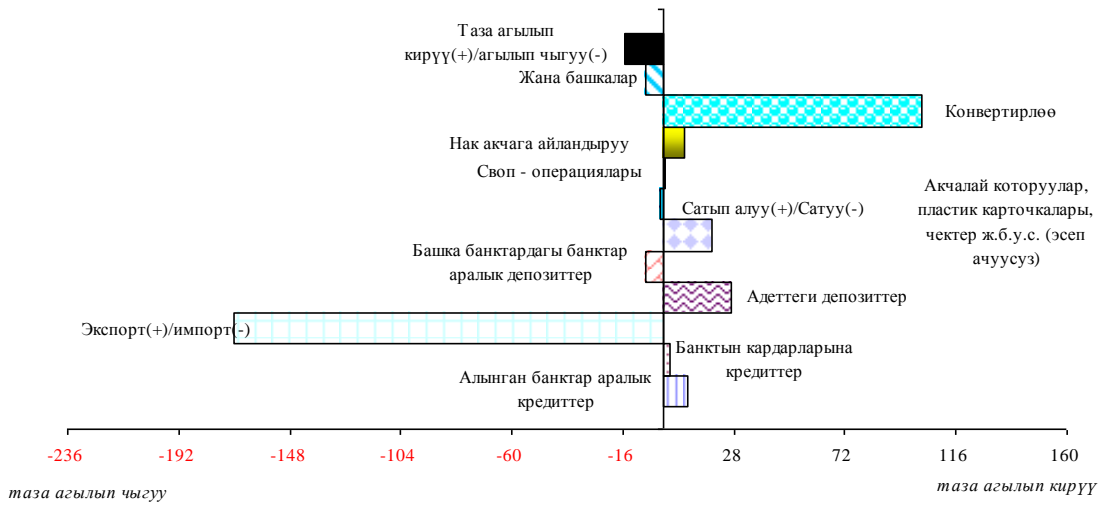
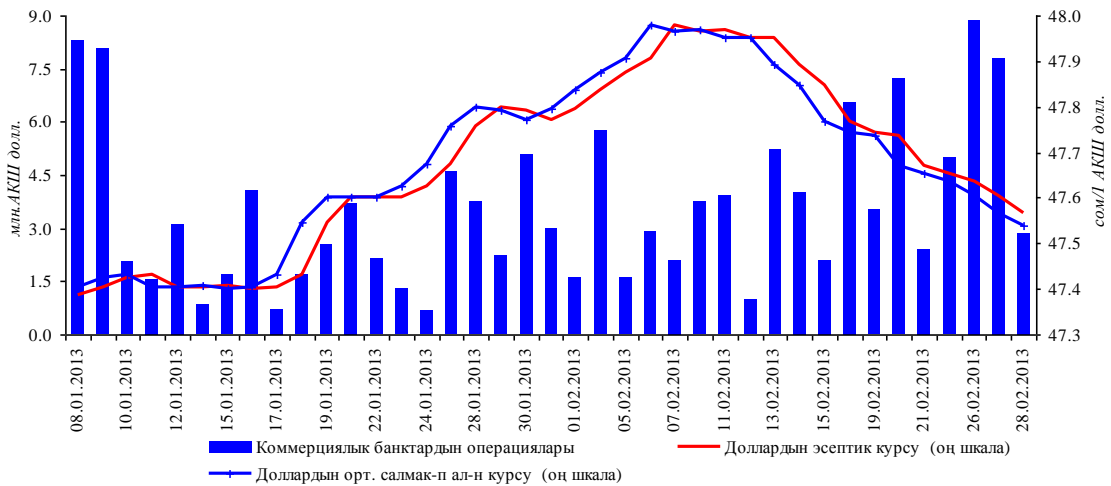

Валюта рыногу (2013-жылдын февраль айы)

1-график. Наксталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

График 2. Динамика курса доллара США и объем операций на межбанковских валютных торгах

2012-жылдын жай мезгилинен бери биринчи жолу февраль айында америка валютасынын алмашуу курсунун – 1 АКШ доллары үчүн 47,7696 сомдон 47,5676 сомго чейин төмөндөөсү байкалган (2012-жылдын февраль айында курс 0,6 пайызга төмөндөгөн эле), бул банктар аралык рынокто нак эмес валютаны сатып алуу-сатуу көлөмүнүн айлык көрсөткүчүнүн өсүшүнүн алкагында жүргөн. Курстун төмөндөшүнүн негизги баскычы кароого алынып жаткан мезгилдин экинчи жарымына туура келген, буга чейин бир кыйла кымбаттаган доллар ушул мезгил ичинде тез арада эле 0,7 пайызга нарксызданган. Рыноктун ири катышуучулары тарабынан валютага жогорку суроо-талаптын рыноктук теңдемин колдоо, өлкөгө акча которуулар системасы боюнча келип түшкөн акча каражаттарынын, ошондой эле банктардын конвертациялык операцияларынын натыйжасында алынган долларлардын эсебинен жүзөгө ашырылган (1-график).

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде, чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү 21,9 млрд. сом өлчөмдө түптөлүү менен 1,8 пайызга азайган. Мында, коммерциялык банктардын нак операциялар сегментинде иш жигердүүлүгүнүн 7,4 пайызга, сандык мааниде 14,7 млрд. сомго чейин төмөндөөсү негизги себептен болгон. Ошону менен бирге эле,

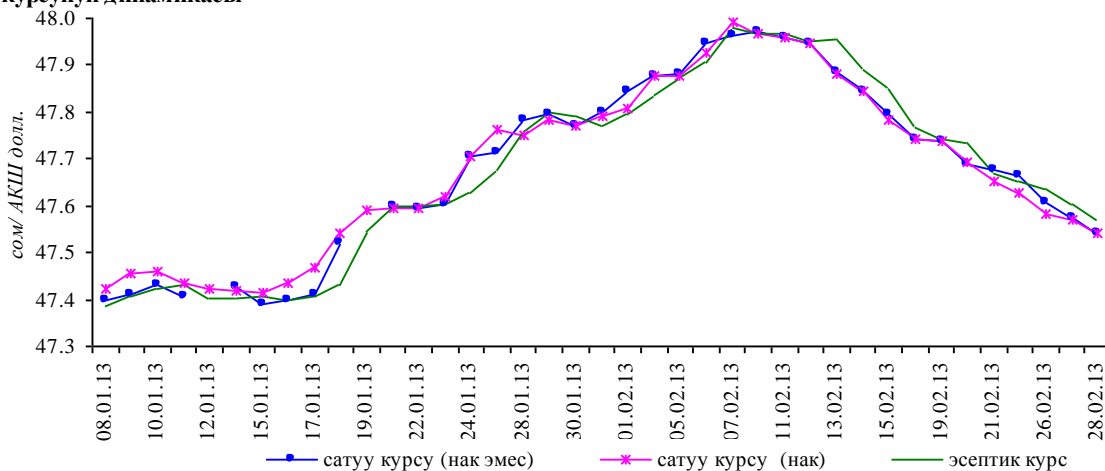
коммерциялык банктардын нак эмес операцияларынын көлөмү 3,9 млрд. сомго чейин өскөн, бул өткөн айдагы ушул эле көрсөткүчтөн 16,7 пайызга жогору. Алмашуу бюролорунун операцияларынын көлөмү 6,9 пайызга көбөйүү менен 3,4 млрд. сомго жеткен.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү коммерциялык банктар ортосунда келишилген бүтүмдөр көлөмүнүн көбөйүүсүнүн эсебинен 78,0 млн. АКШ долларына чейин (+27,7 пайызга) жогорулаган. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк интервенцияларды жүргүзгөн эмес (2-график).

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларды ишке ашырган эмес.

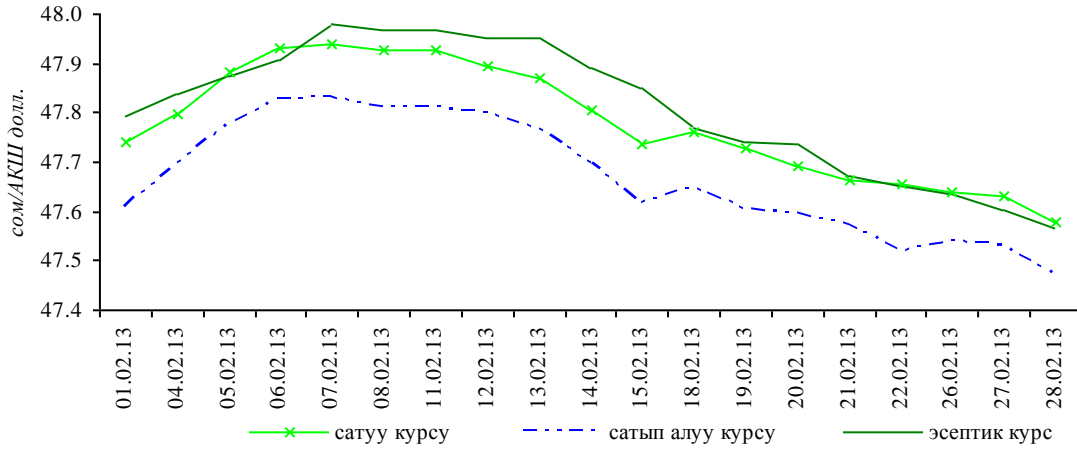
Валюталарды негизги түрлөрү боюнча бөлүштүрүүдө АКШ доллары жана орус рубли боюнча операциялар көлөмүнүн төмөндөөсү байкалган, ошол эле учурда евро жана казак теңгеси боюнча ушул эле көрсөткүчтөр, тескерисинче жогорулаган. Мында, жүзөгө ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүчө бөлүштүрүлгөн: АКШ долларындагы операциялардын салыштырма салмагы 0,8 пайыздык пунктка, 60,5 пайызга чейин; евродо – 0,1 пайыздык пунктка, 3,6 пайызга чейин; казак теңгесинде – 0,2 пайыздык пунктка, 7,1 пайызга чейин жогорулаган. Орус рублисиндеги операциялардын үлүшү ай ичинде 1,2 пайыздык пунктка төмөндөө менен 28,9 пайызды түзгөн.

3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

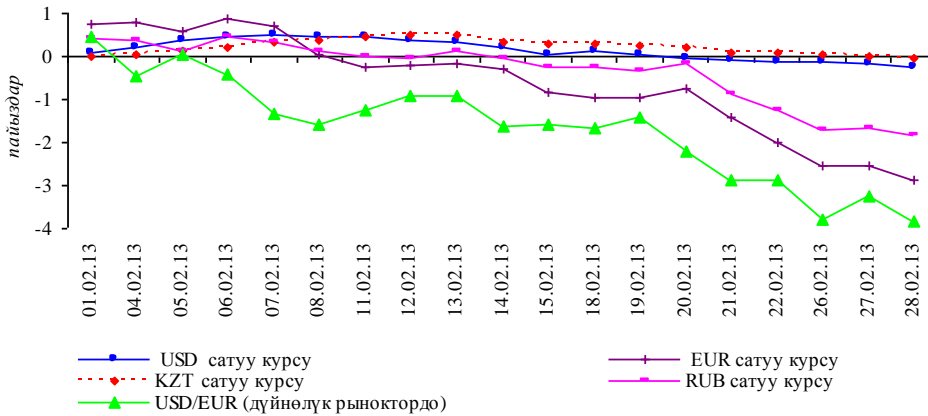

* графиктеги ажырымдар бүтүмдөрдүн жоктугу менен шартталган.

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

5-график. Алмаштыруу бюролорундагы валюта курстарынын жана АКШ долларынын дүйнөлүк рынокторундагы өсүш арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары	
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)
Февраль 2012	17,006.6	2,779.5	16.3	11,123.2	65.4	3,103.9	18.3
Март	19,121.0	3,583.7	18.7	12,287.9	64.3	3,249.3	17.0
Апрель	20,350.6	3,357.6	16.5	13,811.8	67.9	3,181.1	15.6
Май	22,178.7	4,749.7	21.4	14,164.9	63.9	3,264.1	14.7
Июнь	21,816.2	3,649.6	16.7	14,943.6	68.5	3,223.1	14.8
Июль	26,251.1	4,816.3	18.4	17,906.6	68.2	3,528.2	13.4
Август	27,886.3	5,568.0	20.0	18,670.4	67.0	3,647.9	13.1
Сентябрь	26,294.6	5,115.6	19.5	17,689.1	67.3	3,489.9	13.3
Октябрь	29,651.0	6,215.6	21.0	19,649.2	66.3	3,786.2	12.8
Ноябрь	28,722.7	5,018.0	17.5	19,820.7	69.0	3,884.0	13.5
Декабрь	26,180.1	3,958.3	15.1	18,549.8	70.9	3,672.1	14.0
Январь 2013	22,335.6	3,330.8	14.9	15,850.9	71.0	3,153.8	14.1
Февраль	21,941.7	3,886.7	17.7	14,684.9	66.9	3,370.1	15.4

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар	
		көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
Февраль 2012	17,006.6	9,995.9	58.8	799.3	4.7	4,612.5	27.1	1,593.0	9.4	5.9	0.0
Март	19,121.0	11,570.1	60.5	738.8	3.9	5,208.2	27.2	1,597.7	8.4	6.1	0.0
Апрель	20,350.6	11,828.5	58.1	851.6	4.2	6,054.5	29.8	1,609.5	7.9	6.5	0.0
Май	22,178.7	13,619.2	61.4	763.8	3.4	5,899.4	26.6	1,887.6	8.5	8.7	0.0
Июнь	21,816.2	12,853.2	58.9	725.5	3.3	5,871.4	26.9	2,354.9	10.8	11.2	0.1
Июль	26,251.1	15,332.9	58.4	852.5	3.2	7,261.0	27.7	2,789.6	10.6	15.1	0.1
Август	27,886.3	16,310.4	58.5	783.4	2.8	7,674.5	27.5	3,109.5	11.2	8.4	0.0
Сентябрь	26,294.6	15,579.2	59.2	895.6	3.4	7,392.4	28.1	2,417.6	9.2	9.8	0.0
Октябрь	29,651.0	17,967.8	60.6	1,011.8	3.4	7,754.5	26.2	2,906.2	9.8	10.8	0.0
Ноябрь	28,722.7	17,122.7	59.6	931.1	3.2	7,595.5	26.4	3,065.3	10.7	8.0	0.0
Декабрь	26,180.1	15,270.4	58.3	799.9	3.1	7,780.8	29.7	2,322.7	8.9	6.3	0.0
Январь 2013	22,335.6	13,317.6	59.6	763.0	3.4	6,716.9	30.1	1,532.3	6.9	5.8	0.0
Февраль	21,941.7	13,266.5	60.5	778.9	3.6	6,338.3	28.9	1,551.9	7.1	6.1	0.0

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
Февраль 2012	46.4900	62.4547	1.6059	0.3149	-0.6%	1.6%	4.2%	0.0%
Март	46.8275	62.4819	1.5967	0.3169	0.7%	0.0%	-0.6%	0.6%
Апрель	46.8494	62.0428	1.5960	0.3169	0.0%	-0.7%	0.0%	0.0%
Май	46.9352	58.4085	1.4463	0.3173	0.2%	-5.9%	-9.4%	0.1%
Июнь	47.2445	59.4241	1.4396	0.3162	0.7%	1.7%	-0.5%	-0.4%
Июль	47.1487	57.7998	1.4640	0.3143	-0.2%	-2.7%	1.7%	-0.6%
Август	46.0274	57.8127	1.4341	0.3081	-2.4%	0.0%	-2.0%	-2.0%
Сентябрь	47.1484	61.0289	1.5250	0.3146	2.4%	5.6%	6.3%	2.1%
Октябрь	47.1513	60.9838	1.4952	0.3129	0.0%	-0.1%	-2.0%	-0.6%
Ноябрь	47.2578	61.3170	1.5217	0.3140	0.3%	0.5%	1.8%	0.4%
Декабрь	47.4012	62.6573	1.5607	0.3145	0.3%	2.2%	2.6%	0.2%
Январь 2013	47.7696	64.5105	1.5909	0.3167	0.8%	3.0%	1.9%	0.7%
Февраль	47.5676	62.2279	1.5535	0.3162	-0.4%	-3.5%	-2.3%	-0.2%

4-таблица. Алмашуу бирорлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо ченденишкен четтөөсү				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун четтөөсү			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
Февраль 2012	0.3%	0.5%	1.0%	0.7%	0.1%	0.1%	0.3%	0.1%	-0.3%	1.7%	3.7%	0.2%
Март	0.3%	0.6%	0.8%	0.7%	0.1%	0.3%	0.3%	0.1%	0.0%	0.4%	0.6%	-0.1%
Апрель	0.2%	0.5%	0.6%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.4%	-0.6%	-1.1%	0.1%
Май	0.3%	0.5%	0.8%	0.7%	0.1%	0.2%	0.4%	0.1%	0.4%	-5.2%	-9.3%	0.4%
Июнь	0.3%	0.6%	0.8%	0.7%	0.0%	0.2%	0.4%	0.1%	0.6%	1.1%	-1.0%	-0.2%
Июль	0.2%	0.5%	0.7%	0.7%	0.0%	0.2%	0.3%	0.1%	0.2%	-2.6%	1.9%	-0.1%
Август	0.3%	0.5%	0.8%	0.5%	0.1%	0.2%	0.2%	0.2%	-1.2%	0.3%	-1.0%	-2.0%
Сентябрь	0.3%	0.5%	0.6%	1.0%	0.1%	0.2%	0.4%	0.2%	0.8%	4.9%	4.8%	1.3%
Октябрь	0.2%	0.4%	0.6%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.4%	0.6%	-0.2%	-0.2%
Ноябрь	0.2%	0.4%	0.7%	0.7%	0.0%	0.1%	0.1%	0.1%	0.3%	0.3%	1.5%	0.4%
Декабрь	0.2%	0.4%	0.6%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.1%	0.9%	0.7%	-0.5%
Январь 2013	0.2%	0.4%	0.6%	0.6%	0.0%	0.2%	0.2%	0.1%	0.7%	4.3%	3.6%	1.4%
Февраль	0.2%	0.5%	0.6%	0.7%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	-0.3%	-2.9%	-1.8%	0.0%